

**KLEBELSBERG
KÖZPONT**

Iktatószám: KK/06/KB/0041-1/2022

A Klebelsberg Központ

intézkedési terve

**az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentését szolgáló
intézkedésekről szóló 63/2022. (II. 28.) Korm. rendelet 5. § alapján**

Kiadmányozom:

Budapest, 2022. április

1. Az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentését szolgáló intézkedésekről szóló 63/2022. (II. 28.) Korm. rendelet

A 1027/2021. (II.5.) Korm. határozat 1. pontja értelmében az egyajánlatos közbeszerzések Európai Unió módszertana szerinti arányát 15%-os szintnél alacsonyabb mértékűre szükséges csökkenteni az Európai Bizottság részére benyújtott Helyreállítási és Ellenállóképeségi Tervben vállalt kötelezettségvállalás teljesítése érdekében. Az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentését szolgáló intézkedésekről szóló 63/2022. (II. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 5. §-a értelmében intézkedési tervet köteles közzétenni az ajánlatkérő ha

- az egyajánlatos közbeszerzéseinek aránya az uniós értékhatárt elérő becsült értékű beszerzések körében a tárgyévet megelőző naptári évben a 20%-ot meghaladta,
- kivéve, ha a tárgyévet megelőző naptári évben kevesebb, mint öt, az uniós értékhatárt elérő becsült értékű közbeszerzést folytatott le.

Az intézkedési terv elkészítésének és közzétételének határideje első alkalommal 2022. április 30-a. A Korm. rendelet 5. § (3) bekezdése értelmében az intézkedési tervben meg kell vizsgálni és be kell mutatni, hogy milyen lehetséges okai voltak az adott ajánlatkérőnél az egyajánlatos közbeszerzések magas számának, valamint be kell mutatni azokat az intézkedéseket, illetve gyakorlatokat, amelyek az ajánlatkérőnél az egyajánlatos közbeszerzések lehető legalacsonyabb szintre való csökkentését szolgálják.

2. A Klebelsberg Központ 2021. évi közbeszerzéseinek elemzése

Az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben rendelkezésre álló adatok alapján, a Korm. rendelet 4.§-ában foglalt módszertan szerint számítva a Klebelsberg Központ (a továbbiakban: Központ vagy Ajánlatkérő) által 2021. évben lefolytatott közbeszerzések közül 5 uniós nyílt eljárást vett figyelembe, amely összesen 10 részben került kiírásra. A megvizsgált eljárások mindegyike uniós forrásból valósult meg. Ezek közül két eljárásban, összesen négy rész tekinthető egyajánlatos közbeszerzésnek. Az érintett két eljárások

- az EKR000355072021 számú, *KK RSZTOP tanszercsomag 3. elnevezésű, egy részben megvalósuló eljárás az RSZTOP 2.1.1-16-2017-00001 azonosítószámú „Alapvető fogyasztási cikkek biztosítása szegény gyermekes családok részére”* című projektben;
- és az EKR001269772020 számú, *Diagnosztikai eszközök EFOP 1.9.5 autizmus (1356) című, 3 részben kiírt eljárás az EFOP-1.9.5-VEKOP-16 A kora gyermekkori intervenció ágazatközi fejlesztése* elnevezésű projekt keretében.

Megvizsgálva a két eljárás dokumentációját az alábbi következtetések levonhatók:

- Ajánlatkérő mindkét esetben uniós nyílt eljárást folytatott le.
- Mindkét eljárás uniós forrásból került megvalósításra, így az eljárásokat a Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárságán (a továbbiakban: KFF) kívül az EMMI mint az EFOP és RSZTOP Irányító Hatósága (a továbbiakban: IH) is megvizsgálta. Mind a KFF vizsgálata, mind az IH által lefolytatott vizsgálat megfelelőnek találta az eljárásokat.
- Az RSZTOP 2.1.1-16-2017-00001 azonosítószámú *„Alapvető fogyasztási cikkek biztosítása szegény gyermekes családok részére”* című projekt (a továbbiakban: RSZTOP projekt) 2022. évi mintavételes ellenőrzése az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság által folyamatban van, amely vizsgálat az érintett projekt keretében lefolytatásra került *KK RSZTOP tanszercsomag 3. elnevezésű közbeszerzési eljárásra* is kiterjed.

A *KK RSZTOP tanszercsomag* 3. elnevezésű eljárás tekintetében álláspontunk szerint az alábbi okok együttesen vezethettek egyetlen ajánlat benyújtásához:

- Az eljárásban megjelölt mennyiség (összesen 110.480 darab tanszercsomag) beszerzése azok a műszaki specifikáció szerinti rendezése, csomagolása, valamint a meghatározott –az iskolakezdés időpontjához kötött – teljesítési határidőre történő szállítása a Covid-19 járványhelyzet okozta szállítási bizonytalanságok és termelési kiesések miatt sok gazdasági szereplő számára biztonsággal valószínűsíthetően nem volt vállalható.
- Ajánlatkérő a projekt céljával összhangban a közbeszerzést fenntartott eljárásként írta elő, azaz arra védett munkahelyek és olyan gazdasági szereplők nyújthattak be ajánlatot, amelyek célja a fogyatékkal élő vagy hátrányos helyzetű személyek társadalmi és szakmai integrációja. Ajánlatkérő fenntartotta a jogot, hogy éljen a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 33. §. (1) pontjában meghatározott lehetőséggel és a részvétel jogát fenntartsa védett munkahelynek minősülő szervezeteknek, illetve 30%-ot elérő vagy meghaladó mértékben megváltozott munkaképességű vagy hátrányos helyzetű munkavállalókat, vagy 30%-ot elérő vagy meghaladó mértékben fejlesztő foglalkoztatásban résztvevőket foglalkoztató gazdasági szereplők számára, ezzel is erősítve a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program céljainak megvalósítását. Ajánlatkérő az eljárásban – a jelölt fenntartott szerződés kritériumának megfelelő – a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatását végző vállalkozások mindegyike esetében biztosította a részvételt a Kbt.-ben foglaltaknak megfelelően.
- A közbeszerzési eljárás feltételes közbeszerzési eljárásként került lebonyolításra a Kbt. 53. § (5) bekezdésre, valamint a Kbt. 131. § (9) bekezdésre hivatkozással, mivel a beszerzésre fordítandó fedezet az ajánlattételi felhívás közzétételkor még nem állt rendelkezésre. A szerződés hatályba lépésével kapcsolatos bizonytalanság a gazdasági szereplők számára megnehezíti erőforrásaik tervezését, amely valószínűsíthetően ugyancsak csökkentette az ajánlattevők körét.

A több, egymástól független körülmény együttesen vezethetett oda, hogy az eljárásban egyetlen ajánlat érkezett, amely álláspontunkat erősíti, hogy korábban hasonló tartalmú tanszercsomag közbeszerzésben volt példa több ajánlat benyújtására.

Az EFOP-1.9.5-VEKOP-16 A kora gyermekkori intervenció ágazatközi fejlesztése elnevezésű projekt keretében megvalósított beszerzés a pedagógiai szakszolgálatok által végzett diagnosztikai munkát támogatja. A szakszolgálatok munkatársai által a célzott életkorban alkalmazható diagnosztikai eszközök piaca szűk. A nemzetközi piacon elérhető diagnosztikai módszertanok magyar nyelvre adaptálását az eszközök forgalmazó vállalkozások végzik, így az azokhoz való hozzájutás csak attól a piaci szereplőtől lehetséges, amelyek a jogtulajdonostól jogosultságot szereztek a forgalmazáson túl a fordításhoz / magyar nyelvre adaptáláshoz is. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy az adott diagnosztikai eszköz tekintetében annak forgalmazója esetenként tényleges monopóliummal rendelkezik. A piacra való belépés nehézkes, tekintettel arra, hogy a jogosultság mellett az eszköz magyar nyelvre adaptálását is el kell végezni a piacra lépni kívánó gazdasági szereplőnek, miközben a jogtulajdonosnak nem érdeke, hogy terméke több fordításban, több forgalmazótól is beszerezhető legyen egy nyelvi okok miatt limitált kereslettel bíró piacon. Ajánlatkérő a szakszolgálatoktól érkezett igényekre tekintettel határozta meg a műszaki tartalmat, azonban az eleve szűk, csak kevés elfogadott klinikai diagnosztikai eszközt magában foglaló piacon további forgalmazók szempontjából nem gazdaságos a fordítások / adaptálás elvégzése, így ténylegesen kizárólagos forgalmazási jog hiányában is nagyon kevés piaci szereplő képes az eszközök szállítására.

3. A 2022. évre tervezett, illetve lefolytatott közbeszerzések elemzése

3.1. A Központ 2022. évi közbeszerzési tervében az alábbi uniós nyílt eljárások szerepelnek:

- STORAGE Konszolidáció: központi mentési környezet NISZ infrastruktúrán belüli fejlesztése kapcsolódó hálózati fejlesztéssel, mérnöki támogatással;
- Tanszercsomag beszerzése az RSZTOP-2.1.1-16-2017-00001 azonosítószámú projekt keretében 2022. évben;
- Digitális kultúra eszköztámogatása célú eszközök beszerzése az EFOP-4.1.11-21-2021-00001 azonosítószámú projektben;
- Kiegészítő IKT eszközök beszerzése az EFOP-4.1.11-21-2021-00001 azonosítószámú projektben;
- Bútorok beszerzése az EFOP-4.1.11-21-2021-00001 azonosítószámú projektben;
- Okostantermek felújítása az EFOP-4.1.11-21-2021-00001 azonosítószámú projektben;
- Műszaki ellenőr beszerzése az EFOP-4.1.11-21-2021-00001 azonosítószámú projektben.

Ezen eljárások egy kivételével uniós forrásból megvalósuló, többségében egyetlen uniós projekthez (EFOP-4.1.11-21-2021-00001 *Okostanterem, az állami fenntartású köznevelési intézmények digitális tanulást segítő tereinek fejlesztése*) kapcsolódó eljárások. A Központ ezen jellegzetességeket figyelembe véve döntött intézkedési tervéről.

3.2. A 2022. évi intézkedési tervre vonatkozó statisztika szempontjából az alábbi, 2021. évi közbeszerzési tervben szereplő, megvalósított, illetve már folyamatban lévő uniós nyílt eljárásokat is figyelembe kell venni:

- Diagnosztikai eszközök III. ütem EFOP 1.9.5 (1366) (EKR000055242021);
- Biztosítási szolgáltatás 2 részben (1467) (EKR001409932021).

A két megjelölt eljárás közül a Diagnosztikai eszközök III. ütem eljárás 4 részéből 3 rész egyajánlatos közbeszerzésnek bizonyult, a korábban részletezett piaci viszonyoknak köszönhetően. A biztosítási szolgáltatás közbeszerzés mindkét részében több ajánlat érkezett, azonban – tekintettel arra, hogy a Központ közös ajánlatkérőként járt el, valamint, hogy a Központ csak az egyik részben volt szerződő fél – bizonytalan, hogy hány rész kerül figyelembevételre a Korm. rendeletben meghatározott számítások során.

3.3. A fentieken túl a jelen intézkedési terv tartalmát az alábbi két, nemzeti nyílt eljárásban megvalósítani tervezett közbeszerzés során is alkalmazni szükséges:

- elektromos gépjárművek tartós bérlete 44 hónapra;
- könyvvizsgálati feladatok ellátása.

A Központ 2022. évben megvalósuló közbeszerzéseiben kiemelt figyelmet fordít a műszaki leírás magas minőségű elkészítésére, különös tekintettel a minél szélesebb verseny biztosítására vonatkozó elvárásokra.

A Központ közbeszerzési eljárásokra vonatkozó stratégiai döntései megfelelőek. A megfelelő eljárástípus meghatározásakor a Központ korábban sem élt a gyorsított eljárások adta lehetőséggel, illetve kifejezett figyelmet fordított arra, hogy eljárásait nyílt eljárásban folytassa le, valamint hogy megfelelő idő álljon az ajánlattevők rendelkezésére az ajánlatuk elkészítésére.

3.4. A Központ által 2022. évben lefolytatni tervezett közbeszerzések jellemzően két kategóriába oszthatók:

a) A Központ mint középírányító szerv által lefolytatott közbeszerzések

A Központ, mint középírányító szerv által lefolytatott közbeszerzéseket a Központ a tankerületi központok helyett, illetve javára folytatja le. A Központ bizonyos esetekben önálló saját költségvetésből valósít meg közbeszerzést, amelynek végső kedvezményezettje a tankerületi központ lesz (ilyen pl. a tervezett STORAGE konszolidáció közbeszerzés), illetve előfordul, hogy a Központ együttes ajánlatkérés során, a közbeszerzést gesztorálva, több tankerületi központ számára folytat le közbeszerzést, amelyet követően a forrást a tankerületi központok biztosítják és a létrejött szerződést is a tankerületi központok írják alá (pl. az idén aláírásra került biztosítási szolgáltatás közbeszerzés). A Központ 2022. évi közbeszerzési tervében egy olyan uniós nyílt eljárás szerepel, amelyet a Központ középírányítói szerepben, informatikai biztonsági szolgáltatásként nyújt a tankerületi központok számára („STORAGE Konszolidáció: központi mentési környezet NISZ infrastruktúráján belüli fejlesztése kapcsolódó hálózati fejlesztéssel, mérnöki támogatással”). Az eljárás részekre bonthatósága kérdéses, tekintettel arra, hogy egyetlen, komplex rendszert kívánunk beszerezni, amelynek a NISZ Zrt. által biztosított keretekhez és feltételrendszerhez kell illeszkednie. A részekre bontás ebben az esetben azzal a következménnyel járhat, hogy a kompatibilitás biztosítása érdekében olyan elvárásokat kellene támasztani az egyes alkatrészekkel kapcsolatban, amelyek jobban korlátozhatják a versenyt, mintha egyetlen részben, de kevesebb kompatibilitási követelményt meghatározva írnánk ki az eljárást.

A Központ relatíve kis létszámmal és bérelt irodában működik, így csak a saját igényei kielégítése céljából idén nem szükséges közbeszerzést lefolytatnia.

b) Uniós forrásból megvalósuló közbeszerzések:

Az uniós forrásból megvalósuló közbeszerzések közös jellemzője, hogy a KFF-en túl további ellenőrzéseknek is meg kell felelniük. Az uniós források felhasználásával együtt járó párhuzamos (KFF és IH általi) ellenőrzés jelentősen hozzájárul az eljárás szabályszerűségéhez, különösen az esetleges versenyszűkítő feltételek kiszűréséhez.

Ugyancsak közös jellemzője ezeknek az eljárásoknak, hogy a támogatási szerződés korlátozza ajánlatkérő mozgásterét. A támogatási szerződések a közbeszerzések tárgyán túlmenően részletesen meghatározhatják a műszaki specifikáció több elemét, a fenntartási kötelezettség tartamának meghatározásával egyes szerződéses mellékkötelezettségeket, illetve a projekt időtartama meghatározza az eljárás előkészítésére, valamint a szerződések teljesítésére rendelkezésre álló időt is. Mindezek a korlátok alapvetően befolyásolják mind az ajánlatkérők lehetőségeit a közbeszerzés feltételeinek meghatározásában, mind a piaci szereplők érdeklődését és részvételét az eljárásban.

A 2022. évi közbeszerzési tervben feltüntetett, uniós forrásból megvalósuló eljárások mindegyikére igaz, hogy nagy mennyiségű megrendelést vár el rendkívül szétaprózott teljesítési helyszíneken. Abban az esetben, amikor a közbeszerzés tárgya szolgáltatás vagy építési beruházás (az EFOP-4.1.11-21-2021-00001 azonosítószámú projekt keretében beszerezni tervezett műszaki szakértői szolgáltatások, vagy felújítási feladatok), az elaprózódott helyszínekre tekintettel földrajzi elosztás alapján több részben (3 illetve 9) tervezi kiírni a Központ az eljárást, arra számítva, hogy ezzel kisebb piaci szereplők is élnek a lehetőséggel, hogy saját régiójukban, a nagyobb távolságokból eredő költségteher nélkül vegyenek részt a közbeszerzésben. A tervezett részekre bontás további előnye, hogy a két eljárásban meghatározott földrajzi részek egymást lefedik, így egy építési vállalkozó teljes területén ugyanazzal a műszaki ellenőrrel dolgozik, egy műszaki ellenőr 3 építési szerződést fed le. A további részekre bontás korlátját jelenti azonban, hogy a túlságosan szétszabdalt projekt koordinációja nehézkessé válik, adminisztrációja megnehezül, járulékos költségei megnőhetnek.

Az árubeszerzés tárgyú uniós forrásból megvalósított közbeszerzések esetében ajánlatkérő nem látja helyesnek a beszerezni kívánt termékek mennyiségi részekre bontását. Az uniós projektek által elérni kíván célokra tekintettel az egységes megjelenés, kialakítás, felismerhető vizuális elemek és

az azonos minőség biztosítása a projektcélok része. Az egységes kialakítás egyben a kompatibilitás és a szervizelhetőség szempontjából is fontos. Ajánlatkérő azonban minden esetben megvizsgálja a részekre bontás lehetőségét a beszerezni kívánt eszközök szerint, és alkalmazni fogja azt minden esetben, amikor a közbeszerzés tárgya több árucikk vagy eszköz.

Az évek óta visszatérő RSZTOP-2.1.1-16-2016-00001 projekthez kapcsolódó közbeszerzés tekintetében a Központ megvizsgálja a részekre bontással elérhető nagyobb verseny lehetőségét, azonban továbbra is fenntartja magának a jogot, hogy az eljárást a Kbt. 33. §-ban foglaltaknak megfelelően fenntartott eljárásként írja ki. Tekintettel arra, hogy a teljesítés jelentősebb előzetes kiadást igényel a potenciális ajánlattevők részéről, a Központ megvizsgálja a szállítói előleg nyújtásának, illetve részszámlázás biztosításának a lehetőségét.

4. A KFF KSZ-57/21/104/2022. iktatószámú levelében foglaltak alkalmazása

A KFF a fenti tárgyú levelében tájékoztatta a Központot az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentését szolgáló intézkedésekről szóló 63/2022. (II. 28.) Korm. rendelet 1. § (2) b) bekezdésében foglalt kötelezettségről, amely alapján a Központ, mint ajánlatkérő a 2022. évben elindításra kerülő közbeszerzéseiben döntése szerint előzetes piaci konzultációt köteles alkalmazni, amennyiben nem írja elő a Kbt. 75. § (2) e) pontban foglalt eredménytelenségi ok alkalmazását.

A Központ az előzetes piaci konzultáció eljárási szabályainak, várható előnyeinek és időigényének mérlegelését követően eljárásonként fog dönteni a Kbt. 75. § (2) e) pontban foglalt eredménytelenségi ok alkalmazásáról, illetve annak elhagyása esetén az előzetes piaci konzultáció lefolytatásáról.

A Központ a közbeszerzési eljárások megindítása előtt törekszik arra, hogy az érintett beszerzési tárgy kapcsán minél szélesebb körben felkutassa azokat a gazdasági szereplőket, amelyek az eljárásban potenciális ajánlattevők lehetnek, és indikatív ajánlatkérést küld az érintett gazdasági szereplők számára, továbbá törekszik annak ösztönzésére, hogy a gazdasági szereplők minél szélesebb körétől érkezzen be indikatív ajánlat. Ezt követően a beérkezett indikatív ajánlatokat elemzi, és mérlegelést követően az azokban foglaltakat lehetőség szerint beépíti a közbeszerzési dokumentumokba előkészítése során, ösztönözve azt, hogy az indikatív ajánlatot benyújtó gazdasági szereplők minél szélesebb köre ajánlatot nyújtson be a közbeszerzési eljárásban.

A Központ közbeszerzéseinek előkészítése és lebonyolítása során különös figyelmet fordít a verseny biztosítása érdekében az alábbiakra:

- előzetes piaci konzultáció lefolytatása;
- Kbt. 75. § (2) bekezdés e) pontja szerinti eredménytelenségi ok alkalmazása;
- részajánlattétel biztosítása;
- műszaki leírás versenysemleges megfogalmazása;
- alkalmassági feltételek ténylegesen szükséges minimumra korlátozása.

5. Szabályozási környezet

A Központ újonnan fogadta el a szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendjéről szóló 1/2022. (III. 1.) szabályzatát. A szabályzat egyértelműsíti az integritási és korrupciós kockázati eseményeket, intézményi és személyi szinten is. A szabályzat egyértelmű eljárás- és felelősségi rendet alakít ki az egyes bejelentések hatékony és érdemi vizsgálata érdekében. A szabályzat egyértelműsíti a folyamatgazdák jogosultságait és feladatait, valamint világosan követhető ellenőrzési nyomvonalat alakít ki a munkafolyamatok ellenőrizhetősége és átláthatósága érdekében, ami pozitívan fogja befolyásolni a közbeszerzési munkát is.

A Központ megkezdte közbeszerzési szabályzatának átdolgozását. A cél egy áttekinthetőbb, egyértelműbb felelősségi viszonyokat teremtő, korszerűbb és letisztultabb szabályzat elkészítése. A szabályzat tervezete többek között világos viszonyokat teremt az eljárást kezdeményező szakterület, a közbeszerzési szakterület és a bírálatban részt vevő szakterületek között, lehetővé téve, hogy a kezdeményező szakterület által megvalósítani kívánt célt a legmesszemenőbben figyelembe véve kerüljön kialakításra a közbeszerzési környezet.

Az új szabályzat egyértelműsíteni kívánja a közös ajánlatkérőként lefolytatott eljárásokban a tankerületi központok és Központ együttműködésére és feladatmegosztására vonatkozó szabályokat, ezzel is kialakítva egy hatékonyabb és egyértelműbb közbeszerzési szabályozási környezetet.

Az új szabályzat gyakorlatiasan szervezi át a Bíráló Bizottság munkáját, illetve egyértelműsíti az eseti megbízással igénybe vett, műszaki szakértelmet biztosító személyek vagy szervezetek közbeszerzésbe való bevonásának részletes szabályait.

